

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 4. března 2025
č. j. MSP-87/2025-ODKA-SPZ/2
Počet listů: 3
Přílohy: 1

Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno

Obviněný N. S. – stížnost pro porušení zákona

Přílohy:

trestní spis Policie ČR Krajské ředitelství policie Středočeského kraje Územní odbor Praha – venkov – ZÁPAD Oddělení SKPV č. j. KRPS-119564/TČ-2023-011671

Podle ust. § 266 odst. 1 zák. č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) podávám
ve prospěch obviněného N. S.,

stížnost pro porušení zákona

proti usnesení státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství Praha – západ ze dne 17. 10. 2024, sp. zn. ZT 136/2024-28, které nabylo právní moci dne 25. 10. 2024.

Postup před vydáním napadeného rozhodnutí

1. Usnesením Policie ČR Krajské ředitelství policie Středočeského kraje Územní odbor Praha – venkov – ZÁPAD Oddělení obecné kriminality č. j. KRPS-119564-88/TČ-2023-011671-KŠ bylo podle ust. § 160 odst. 1 tr. řádu zahájeno trestní stíhání N. S. pro přečin těžké ublížení na zdraví z nedbalosti podle ust. § 147 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku. Oznámení o zranění D. M. bylo doručeno Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky dne 29. 4. 2024, součástí spisu je poučení poškozené právnické osoby a dotčené právnické osoby v trestním řízení, a dále uplatnění nároku Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky na náhradu škody dle ust. § 43 odst. 3 tr. řádu v celkové výši 131.947 Kč (spolu s příslušnými podklady). Dne 22. 7. 2024 bylo Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky umožněno prostudovat spis (poškozená

společnost se k prostudování nedostavila). Po ukončení vyšetřování byl dne 23. 7. 2024 trestní spis předložen Okresnímu státnímu zastupitelství Praha – západ s návrhem na podání obžaloby.

2. Usnesením státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství Praha – západ ze dne 18. 9. 2024 sp. zn. ZT 136/2024-17 bylo rozhodnuto podle ust. § 307 odst. 1, odst. 2 tr. řádu o podmíněném zastavení trestního stíhání N. S. pro skutek, kvalifikovaný jako přečin těžké ublížení na zdraví z nedbalosti podle ust. § 147 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku. Podle ust. § 307 odst. 4 tr. řádu byla obviněnému stanovena zkušební doba ve výměře 12 měsíců. Podle ust. § 307 odst. 2 tr. řádu bylo obviněnému uloženo složit na účet státního zastupitelství částku 5.000 Kč určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti podle zvláštního předpisu. Státní zástupkyně uvedené rozhodnutí odůvodnila tím, že jsou dány zákonné podmínky pro postup podle ust. § 307 odst. 1, odst. 2 tr. řádu, neboť obviněný se k jednání, pro které je trestně stíhán, doznal, svého jednání lituje, škodu nezpůsobil, přičemž horní hranice trestu odnětí svobody u stíhaného přečinu nepřesahuje pět let. S ohledem na povahu a závažnost spáchaného přečinu a okolnosti jeho spáchání byl shledán důvod, aby vedle splnění podmínek uvedených v odstavci 1 § 307 tr. řádu byla obviněným splněna i podmínka uvedená v odstavci 2 písm. b) § 307 tr. řádu. Obviněný uzavřel s poškozenou D. M. dohodu o náhradě škody v celkové výši 200.000 Kč, byl sjednán splátkový kalendář, kdy poškozené měsíčně zasílal částku ve výši 13.000 Kč, jednorázově také poškozené zaplatil částku ve výši 60.000 Kč, v měsíci květnu 2024 pak dohodnutou újmu poškozené uhradil. Obviněný dosud nebyl soudně trestán, nemá žádný záznam ani v evidenci přestupků. Na účet státního zastupitelství složil peněžitou částku určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti podle zvláštního předpisu a tato částka není zřejmě nepřiměřená závažnosti přečinu. Obviněný s postupem dle ust. § 307 tr. řádu souhlasil.
3. Poškozené společnosti Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky bylo usnesení doručeno dne 19. 9. 2024.
4. Proti tomuto usnesení si Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky dne 20. 9. 2024 podala stížnost (podání bylo nazváno „Odvolání proti usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání č. j. ZT 136/2024-17“). V podání uvedla, že se včas a řádně připojila se svým nárokem na náhradu vzniklé škody dne 2. 5. 2024. Namítala, že nebyly splněny podmínky pro vydání uvedeného rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání, jelikož obviněný s jejich společností neuzavřel žádnou dohodu o náhradě škody, škodu ani její část neuhradil ani neučinil jiná potřebná opatření k její náhradě.

Napadené rozhodnutí

5. Usnesením státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství Praha – západ ze dne 17. 10. 2024 sp. zn. ZT 136/2024-28 bylo rozhodnuto podle ust. § 146 odst. 1 tr. řádu za použití autoremedury tak, že se vyhovuje stížnosti poškozené společnosti Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky a doplňuje se chybějící výrok do usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání sp. zn. ZT 136/2024-17 ze dne 18. 9. 2024, který zní: Podle § 307 odst. 6 tr. řádu se obviněnému ukládá, aby ve zkušební době podmíněného zastavení trestního stíhání Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, IČ 41197518 se sídlem Orlická 4/2020, Praha 3 uhradil škodu ve výši 131.947 Kč. Usnesení nabylo právní moci dne 25. 10. 2024.

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

6. Podle ust. § 43 odst. 1 tr. řádu ten, komu bylo trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková škoda nebo nemajetková újma, nebo ten, na jehož úkor se pachatel trestným činem obohatil (poškozený), má právo činit návrh na doplnění dokazování, nahlížet do spisů (§ 65), zúčastnit se sjednávání dohody o vině a trestu, zúčastnit se hlavního líčení a veřejného zasedání konaného o odvolání nebo o schválení dohody o vině a trestu a před skončením řízení se k věci vyjádřit. Jde-li o trestný čin zanedbání povinné výživy (§ 196 trestního zákoníku), rozumí se pro účely tohoto zákona majetkovou škodu, jež byla poškozenému způsobena trestným činem, i dlužné výživné.
7. Podle ust. § 43 odst. 2 tr. řádu se za poškozeného nepovažuje ten, kdo se sice cítí být trestným činem morálně nebo jinak poškozen, avšak vzniklá újma není způsobena zaviněním pachatele, nebo její vznik není v příčinné souvislosti s trestným činem.
8. Podle ust. § 43 odst. 3 tr. řádu je poškozený oprávněn také navrhnout, aby soud v odsuzujícím rozsudku uložil obžalovanému povinnost nahradit v penězích škodu nebo nemajetkovou újmu, jež byla poškozenému trestným činem způsobena, nebo vydat bezdůvodné obohacení, které obžalovaný na jeho úkor trestným činem získal. Návrh je třeba učinit nejpozději u hlavního líčení před zahájením dokazování (§ 206 odst. 2), je-li sjednána dohoda o vině a trestu, je třeba návrh učinit nejpozději při prvním jednání o takové dohodě (§ 175a odst. 2). Z návrhu musí být patrné, z jakých důvodů a v jaké výši se nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy uplatňuje nebo z jakých důvodů a v jakém rozsahu se uplatňuje nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Důvod a výši škody, nemajetkové újmy nebo bezdůvodného obohacení je poškozený povinen doložit. O těchto právech a povinnostech musí být poškozený poučen. Nebyl-li by pro rozhodnutí o nároku poškozeného dostatečný podklad a nebránil-li tomu důležité důvody, zejména potřeba vyhlášení rozsudku nebo vydání trestního příkazu bez zbytečných průtahů, soud poškozenému sdělí, jakým způsobem může podklady doplnit, a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu, kterou mu zároveň určí.
9. Podle ust. § 43 odst. 5 tr. řádu se může poškozený rovněž výslovným prohlášením sděleným orgánu činnému v trestním řízení vzdát procesních práv, které mu tento zákon jako poškozenému přiznává.
10. Podle ust. § 307 odst. 1 tr. řádu může v řízení o přečinu se souhlasem obviněného soud a v přípravném řízení státní zástupce podmíněně zastavit trestní stíhání, jestliže
 - a) obviněný se k činu doznal,
 - b) nahradil škodu, pokud byla činem způsobena, nebo s poškozeným o její náhradě uzavřel dohodu, anebo učinil jiná potřebná opatření k její náhradě,
 - c) vydal bezdůvodné obohacení činem získané, nebo s poškozeným o jeho vydání uzavřel dohodu, anebo učinil jiná potřebná opatření k jeho vydání,a vzhledem k osobě obviněného, s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a k okolnostem případu lze důvodně takové rozhodnutí považovat za dostačující.
11. Podle ust. § 307 odst. 2 tr. řádu je-li to odůvodněno povahou a závažností spáchaného přečinu, okolnostmi jeho spáchání anebo poměry obviněného, soud a v přípravném řízení státní zástupce rozhodne o podmíněném zastavení trestního stíhání pouze tehdy, pokud obviněný splní podmínky uvedené v odstavci 1 a
 - a) zaváže se, že se během zkušební doby zdrží určité činnosti, která může spočívat i v držení a chovu zvířat a péči o ně, pokud se v souvislosti s ní dopustil přečinu, nebo

- b) složí na účet soudu a v přípravném řízení na účet státního zastupitelství peněžitou částku určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti podle zvláštního předpisu, a tato částka není zřejmě nepřiměřená závažnosti přečinu,
- a vzhledem k osobě obviněného, s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a k okolnostem případu lze důvodně takové rozhodnutí považovat za dostačující.
12. Podle ust. § 307 odst. 9 tr. řádu proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání může obviněný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek. Rozhodne-li o podmíněném zastavení trestního stíhání soud, má toto právo též státní zástupce.
13. Podle ust. § 146 odst. 1 tr. řádu orgán, proti jehož usnesení stížnost směřuje, může jí sám vyhovět, nedotkne-li se změna původního usnesení práv jiné strany trestního řízení.
14. Podle ust. § 146 odst. 2 písm. b) tr. řádu, jestliže lhůta k podání stížnosti již všem oprávněným osobám uplynula a stížnosti nebylo vyhověno podle odstavce 1, předloží věc k rozhodnutí státní zástupce nadřízenému státnímu zástupci nebo soudu.

Posouzení předmětné věci

15. Usnesením státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství Praha – západ ze dne 17. 10. 2024 sp. zn. ZT 136/2024-28 byl porušen zákon v neprospěch obviněného, jelikož byla nezákonně aplikována autoremedura – nově vydané rozhodnutí doplněním výroku o povinnosti uhradit škodu Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky se dotklo práv obviněného, a to v jeho neprospěch, použití autoremedury tak bylo v daném případě vyloučeno. Výrok uvedeného usnesení ani neodpovídá tomu, že by bylo stížnosti Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky vyhověno, jak stanoví ust. § 146 odst. 1 tr. řádu. Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky ve svém podání nenamítala, že v usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání absentuje výrok o povinnosti k náhradě škody, namítala nezákonnost celého rozhodnutí, když dle jejího názoru pro tento postup nebyly splněny podmínky dle ust. § 307 odst. 1 písm. b) tr. řádu. Státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství Praha – západ k rozhodnutí o podané stížnosti nebyla příslušná, měla tudíž věc předložit k rozhodnutí o podané stížnosti ve smyslu ust. § 146 odst. 2 písm. b) tr. řádu státnímu zástupci Krajského státního zastupitelství v Praze.
16. Pro případ, že by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o této stížnosti pro porušení zákona v neveřejném zasedání, s takovým postupem souhlasím.

Návrh

S ohledem na výše uvedené navrhuji, aby Nejvyšší soud:

- 1) Podle ust. § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že pravomocným usnesením státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství Praha – západ ze dne 17. 10. 2024 sp. zn. ZT 136/2024-28 byl v neprospěch obviněného N. S. porušen zákon v ustanovení § 146 odst. 1, 2 písm. b) trestního řádu,
- 2) s odkazem na ust. § 269 odst. 2 trestního řádu napadené usnesení státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství Praha – západ ze dne 17. 10. 2024 sp. zn. ZT 136/2024-28, jakož i všechna další rozhodnutí na toto usnesení obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž dojde zrušením, pozbyla podkladu, zrušil,

- 3) a v souladu s ust. § 270 odst. 1 trestního řádu přikázal státnímu zástupci Krajského státního zastupitelství v Praze, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.